

Vol trots presenteert ROZENSTRAAT de filminstallatie *The Young Man as a Movie Star: Paranoia, Opulence, Perversion, Competition* van Bart Groenendaal.

Wat betekent het tegenwoordig om een man te zijn? Hoe ervaren en presenteren mannen zichzelf, in een tijd waarin het 'idee van masculiniteit' zo sterk aan verandering onderhevig is? *The Young Man as a Movie Star: Paranoia, Opulence, Perversion, Competition* bestaat uit vier afzonderlijke korte speelfilms die tegelijk in de ruimte worden vertoond. Hoewel elke film een apart scherm en eigen audio heeft, zorgt de plaatsing in de ruimte voor overlap. Zo wordt de toeschouwer uitgenodigd om de films tegelijkertijd te bekijken en zich ertussen heen en weer te bewegen, om tot een eigen geheel van indrukken te komen.

Stuk voor stuk tonen de films een variatie op een moeizame relatie tussen een jonge man en een oudere vrouw. Ze vertolken de rol van twee geliefden, van een hysterische huisvrouw en een vluchtende terrorist, van een rouwende moeder en zoon en van twee collega-performers. In elk verhaal leidt de positie van de vrouw de man bij het begrijpen en interpreteren van zijn mannelijkheid, of liever gezegd, van zijn mannelijkheden.

De vier films, telkens gespeeld door dezelfde twee acteurs en opgenomen op dezelfde locatie, zijn elk geïnspireerd op het oeuvre van een 20e-eeuwse mannelijke filmregisseur, voor wie de vrouw-man-relatie een belangrijke pijler in hun werk vormt; Alfred Hitchcock, Jean-Luc Godard, Steven Spielberg en Lars von Trier. De films zijn opgenomen in een specifieke stijl met een duidelijk verhaal, toon en begeleidende muziek. De gebaren, handelingen, gezichtspunten van de personages en de situaties waarin zij zich in de verschillende verhalen bevinden, vormen een web van kruisende momenten en verwijzingen, die de films onderling met elkaar verbinden.

De films beginnen en eindigen op verschillende tijdstippen en herhalen de cyclus met elke ronde, waardoor de kijker tussen de schermen kan dwalen en met een eigen interpretatie kan komen. *Paranoia*, geïnspireerd door het oeuvre van Jean-Luc Godard, verbeeldt een liefdesaffaire tussen een oudere vrouw en een jongere man, die een middag samen doorbrengen. Insinuaties van de vrouw over haar stiekem meeglurend echtgenoot brengen de jongeman uit evenwicht en maken hem paranoïde. In *Opulence*, een korte film-noir geïnspireerd op het werk van Alfred Hitchcock, is de jonge man een weggelopen terrorist die een bomvest draagt. Hij belandt op de veranda van een manische huisvrouw die net haar man heeft vermoord – en biedt haar daarmee een cynische mogelijkheid voor ontsnapping. In *Perversion*, opgenomen in dramatisch breedbeeld en geïnspireerd door het werk van Steven Spielberg, leidt de frustratie van een moeder over de manier waarop haar zoon omgaat met de dood van zijn vader, ertoe hem wiet en xtc te geven totdat ze allebei de controle verliezen. In *Competition*, gefilmd met een handcamera en geïnspireerd op de films van Lars von Trier, repeteren twee collega-performers een dansstuk op het strand, totdat de vrouw stopt, bewegend dat ze wordt uitgebuit door de (afwezige) choreograaf – die ook toevallig de minnaar van de jongeman is – en vraagt om de solidariteit van de jongeman. Haar vraag om solidariteit brengt de jongeman zo in de war, dat hij soelaas zoekt in zelfbeschadiging.

De installatie, met haar melodramatische verhaallijnen en zwarte humor, is een ode aan de Freudiaanse tendensen in de Westerse cinema, waarin de vier schermen een caleidoscopisch geheel van cineastische fragmenten en sjablonen vormt dat allerlei dwarsverbanden aangaat. De bewust gecreëerde afleiding die zo ontstaat, zorgt ervoor dat de toeschouwer wordt losgezongen van het principe van één dominant, centraal verhaal dat zich op een enkelvoudig scherm afspeelt. Om de traditionele gedragspatronen van de 'jonge man' op de proef te stellen, gebruikt het de 'oudere vrouw' als boodschapper die – reizende door de filmische stereotypen zoals moeder, minnaar, collega en huisvrouw – inwerkt op de geest van de jongeman, totdat hij het begrijpt. Verandering is nodig en zijn interpretatie van mannelijkheid kan een cruciale factor zijn in het bereiken daarvan.

Bart Groenendaal (1975) is een in Amsterdam werkende kunstenaar en filmmaker. Hij studeerde aan de Gerrit Rietveld Academie en deed een residency aan de Rijksakademie. Met zijn film- en video werk bevraagt hij de cinema als pijler onder de Westerse moderniteit, met haar rolmodellen voor het 'vrije' individu. Daarnaast maakt hij tekeningen. Eerder videowerk is o.a. getoond bij De Appel Arts Centre in Amsterdam, Moderna Museet in Malmo en Centre Pompidou in Parijs.